

Personaleudveksling

Klagenfurt og Gladsaxe

2012

Indhold

Indledning.....	2
Besøg fra Klagenfurt 6. – 10. maj	2
Søndag den 6. maj	2
Mandag den 7. maj.....	3
Tirsdag den 8. maj	4
Onsdag den 9. maj.....	5
Torsdag den 10. maj.....	5
Genbesøg i Klagenfurt 23-26 september	6
Søndag den 23. september	6
Mandag den 24. september	6
Tirsdag den 25. september.....	9
Onsdag den 26. september	10
Det østrigske social- og sundhedssystem.....	12
Sammenfatning	14

Indledning

I løbet af 2012 har vi haft besøg fra Klagenfurt og efterfølgende var vi på genbesøg. Ældreområdet var i fokus ved begge besøg. Fra Klagenfurt deltog Jasmin Brandsdatter og Astrid Miller-Aicholtz, og fra Gladsaxe deltog Lise Lotte Lysgaard og Anne Skjoldan.

Nedenfor fortæller vi om vores oplevelser i forbindelse med udvekslingen, og om vores tanker efterfølgende om de 2 landes social- og sundhedssystemer samt ideer der måske kan arbejdes med her i Gladsaxe.

Besøg fra Klagenfurt 6. – 10. maj

Søndag den 6. maj

Anne Skjoldan (AS) og Lise Lotte (LL) mødtes kl 22 i Københavns lufthavn for at hente vores 2 gæster fra Klagenfurt, Astrid og Jasmin. Vi havde et velkommenskilt med, da vi jo ikke vidste hvordan de så ud.

Pludselig var de der og det var dejligt at se dem. Vi kørte dem til Højgård, hvor Birthe ventede med nybagte boller og te. Vi fik sludret lidt inden vi sagde godnat og på gensyn i morgen.

Mandag den 7. maj

LL hentede vores gæster på Højgård og vi kørte til Forebyggelsescentret hvor Morten ventede os.

Vi fik en god indføring i Forebyggelsescentrets arbejdsopgaver, og en spændende snak omkring disse. Derefter gik vi på Rådhuset og AS og LL fortalte om Trænings- og plejeafdelingens opgaver. Dernæst fortalte forebyggende medarbejder Anne Eriksen omkring forebyggende besøg samt viste de småhjælpe midler som de forebyggende medarbejdere har med ud på besøg.

Borgmesteren tog imod vores østrigske gæster ved en fin reception på borgmesterkontoret, gæsterne havde en lille opmærksomhed med til borgmesteren.

Vi spiste frokost på Madbiblioteket, hvorfra der var udsigt til det østrigske flag, som var hejst i dagens anledning.

Derefter gik vi på Kildegården hvor koordinator Inge Bistrup viste rundt på genoptræningscentret samt Kildegårdens træningsfaciliteter. Eftermiddagens program var sightseeing i København. Vi tog en Havnerundfart og spiste i Nyhavn.

Tirsdag den 8. maj

AS hentede vores gæster og næste stop var Bakkegården. Vi var der lidt for tidligt og gik derfor en tur ind i Bagsværd Kirke. En stor oplevelse for os alle.

Vi mødtes med Distriktsleder Mette Thoms som gav en meget informativ og levende beskrivelse af hvordan livet foregår på Bakkegården. Vi var rundt på afdelingerne og havde også god kontakt med flere af beboerne. Vi så sansehaven som vores gæster var meget begejstrede for. Vi spiste frokost i Bakkegårdens cafe, hvor vi fik dejlig mad.

Efter frokost kørte AS os til Amalienborg Slot og vi så museet her. En stor oplevelse for vores gæster, der specielt var begejstrede for at se Dronningens kjoler. Derefter gik vi gennem byen for at mødes med AS ved Christiansborg Slot. Vi var på rundvisning i repræsentationslokalerne og så også gobelinerne.

Derefter vendte vi 180 grader og tog til Christiania. Vi gik først en tur rundt i området og forsøgte at fortælle omkring ideologien (det var lidt svært), vi så smedjen med alle de flotte istandsatte ovne.

AS havde bestilt bord til os på Spiseloppen og her spiste vi dejlig mad. Det var en lang men indholdsrig dag.

Onsdag den 9. maj

LL hentede vores gæster og vi kørte til Egegården hvor vi fik en rundtur på de forskellige afdelinger. Vi fik hilst på en dame på 102 år, som var meget åndsfrisk.

Efter dette deltog vi i et rollator-gymnastikhold , hvor der, foruden os, deltog 5 friske damer den ældste en dame på 91 år med KOL!

Vi tog på Rådhuset for at spise frokost og derefter kørte LL gæsterne til byen hvor de skulle have nogle timer for sig selv , da de gerne ville have mulighed for at shoppe lidt.

Vi aftalte at mødes foran Tivoli sen eftermiddag. Heldigvis artede vejret sig, og vi spiste i Færgetroen. Efter endnu en hyggelig aften sagde LL farvel for denne gang og AS kørte vores gæster til Højgård. De skulle meget tidligt op, da de allerede skulle flyve kl 07.10. AS bestilte en taxa til dem.

Torsdag den 10. maj

Birthe på Højgården havde været tidligt oppe og serveret morgenmad for vores gæster. Vi hørte sidst på formiddagen fra dem, at de var kommet godt hjem og at de havde været glade for turen til Gladsaxe.

Nu venter vi på at skulle til Klagenfurt i september. Vi glæder os til at se hvad de vil vise os, samt til at se dem igen.

Det har været nogle dejlige dage, med masser af inspirerende snak og udveksling af ideer og tanker. Det bliver spændende at se dem igen. Nu kender vi alligevel hinanden og det bliver på den måde lettere at mødes.

Genbesøg i Klagenfurt 23-26 september

Søndag den 23. september

Anne og jeg ankommer til Klagenfurt sent aften hvor Astrid og Jasmin stod og hentede os. Dejligt at se dem igen. De kørte os til vores pension, hvor vi blev installeret.

Mandag den 24. september

Astrid hentede os ved pensionen og vi kørte til Social afdelingen, hvor Jasmin ventede os. Vi var rundt i afdelingen og blev præsenteret for deres nærmeste, samarbejdspartnere og chefer. De tog vældig godt imod os, og var meget interesserede i at fortælle om deres arbejde.

Senere gik vi til Rådhuset, hvor der ventede en officiel modtagelse på Borgmester Christian Scheiders kontor, med noget at drikke og en lille snack. Vi så en video omkring Klagenfurt som borgmesteren deltog i. Vi gav vores gave til Borgmesteren og vi fik en bog om Klagenfurt.

Der var en dansk dame til stede ved mødet, Sonja Dackmüller, som hjalp med oversættelserne fra østrigsk. Det var en hyggelig sammenkomst. Herefter havde vores værter sørget for at vi kunne få en rundvisning i byen med en uddannet guide. Det var skønt vejr og den indre by viste sig fra sin allerbedste side

Bagefter var der frokost sammen med vores kontaktperson Eva, den danske dame Sonja, Jasmin og Astrid.

Om eftermiddagen var vi igen på socialkontoret, og vi fik en gennemgang af Astrid og Jasmins arbejde og hvad de i øjeblikket arbejdede med.

Jasmin var midt i en stor arbejdsopgave hvor hun skulle holde et "foredrag" for sine chefer omkring det projekt hun er midt i, så hun var nervøs og spændt på hvordan det ville gå. Jasmins projekt drejede sig om at henvise borgere som havde valgt hjemmehjælp (der altid leveres af en privat leverandør i Østrig) til at bruge firmaer som i forvejen havde opgaver i det område hvor borgeren bor. Der var udviklet et særligt EDBprogram til at understøtte dette arbejde. De private leverandører var forpligtiget til at indberette hertil.

Sen eftermiddag var vi på et sted for hjemløse, hvor vi fik en lille rundgang i det hus, som hjemløse kan benytte. Det var rent og pænt og der var plads til ca. 50, opdelt i en mande - og kvindeafdeling.

Vi spiste middag på et spisested med rødder tilbage til middelalderen, og efter en meget spændende dag, var det godt at se værelset igen og få en god nats søvn.

Tirsdag den 25. september

Vi blev hentet på pensionen, og kørte til dagcentret St. Veiter Ring.

Mrs. Regine Platzner og hendes mand, som tog imod os, kom fra Wien (sygeplejerske og læge). De havde oprettet dette sted for et par år siden. De havde søgt midler i kommunen og havde efter lidt tid også modtaget nogle tilladelse til drift, og kommunalt tilskud.

Der kom ældre mennesker dagligt, bl.a. en del demente, og de havde forskellige aktiviteter de kunne tilbyde.

Vi var med til en aktivitet, hvor deltagerne skulle gætte ord, og det var tydeligt for os at der var en del af deltagerne som havde svært ved dette. Deltagerne var glade for besøget og der blev smilet og en forsøgte også på fint engelsk at sige goddag.

Derefter besøgte vi en plejehjems-bebyggelse, Hülgerpark, hvor lederen Mrs. Heidi Kügerl viste os rundt. Mrs. Heidi Kügerl er uddannet pædagog, og overtog stillingen som leder for et par år siden, efter at den tidligere leder var blevet dræbt af en pårørende på grusom vis.

Der var både en ældre og en nyere del af plejehjemsbebyggelsen. En del af bebyggelsen var forbeholdt borgere med mindre vanskeligheder, og her var eget køkken mv. desuden kunne ægtepar flytte ind her. Den egentlige plejehjemsbebyggelse var indrettet til meget svage ældre (dog uden lifte mv.). Her blev den ældre flyttet over hvis vedkommende fik behovet. Her kunne ægtefælle ikke flytte med.

Vi spiste en god frokost her.

Om eftermiddagen havde Astrid og Jasmin arrangeret en dejlig sejltur på hele Wörtersee. Det var dejlig sol til at starte med og vi kunne sidde på dækket og nyde den smukke udsigt.

Senere måtte vi trække ind da det blev koldere.

Vi spiste middag på en dejlig restaurant ud til søen med ild i pejsen.

Onsdag den 26. september

Efter morgenmaden blev vi hentet og kørt ud til det nyeste plejehjem i Klagenfurt opført af Diakonien.

Det var helt nyindrettet og sat i drift i juni 2012 og ikke helt kørende endnu.

Der var tænkt mange gode tanker omkring menneskeværd og selvbestemmelse, og lederen Mr. Peter Gunhold var meget entusiastisk og fortalte medrivende omkring stedets ideer.

Frokosten indtog vi i Klagenfurts Volksküche, altså et folkekøkken hvor alle kunne komme og spise et billigt måltid mad.

Hvis man havde under en vis indtægt, kunne man få et måltid for 89 cent, ellers skulle man betale 2,50 euro. Det var et godt måltid mad og det var tydeligt at der var mange der benyttede dette tilbud om et billigt, godt måltid mad.

Vi mødte 3 ældre damer, som hyggede sig sammen, og aftalte fra gang til gang at mødes der.

Derefter tog vi til et dagcenter som havde eksisteret i flere år, Mariannum. Her var der en hel delegation der ventede os og de ville rigtig gerne fortælle os om deres tilbud og de muligheder de havde.

Spændende at høre og vi fortalte også om vores sociale system og de muligheder vi havde i Gladsaxe kommune for at tilbyde aktiviteter og de var meget interesseret i at høre mere, lederen Mr. Christian Ebner ville rigtig gerne besøge os og se vores tilbud.

Om eftermiddagen var vi i Mini-Mundus, et lille eventyrland med små bygninger fra hele verdenen, bygget af elever fra teknisk skole. Danmark var repræsenteret med Børsen-bygningen.

Vi sagde farvel til vores meget gæstfrie værter med en middag på en dejlig restaurant ved søen hvor vi fik sagt tak for al deres gæstfrihed.

Det østrigske social- og sundhedssystem

I forbindelse med vores mange interessante institutionsbesøg fik vi lejlighed til at diskutere forskelle og ligheder i det danske og det østrigske social- og sundhedssystem med vores værter. Østrigere, som arbejder inden for denne sektor – uanset om de er offentligt eller privat ansat – forsikrede os altid om, at de udmærket vidste, at det danske system er meget bedre end det østrigske. Dette var også vores opfattelse, men på den anden side er forskellen i den konkrete service over for borgerne nok ikke så stor, som østrigerne forestillede sig.

Vi synes, at det var interessant at se på forskelle og ligheder i de 2 systemer, i betragtning af at det østrigske system er finansieret og styret helt anderledes end det danske.

I en vurdering af sundhedssystemet i 34 europæiske lande er Danmark kåret som det næstbedste (efter Holland) og Østrig som nr. 11. Euro Health Consumer Index er udarbejdet af den uafhængige organisation Health Consumer Powerhouse. (http://www.healthpowerhouse.com/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=36&Itemid=55).

Østrigs social- og sundhedssystem dækkes i hovedsagen af obligatoriske forsikringer, pensionsforsikring, arbejdsløshedsforsikring og sygeforsikring. Både arbejdsgivere, lønmodtagere og selvstændige betaler for forsikringerne. For lønmodtagere udgør udgiften oftest op til 1/3 af lønnen. (Den store danske encyklopædi, bind 20, s. 564)

Hvis man som ældre har brug for hjælp til rengøring eller personlig pleje henvender man sig til sit forsikringselskab. Herfra kommer en læge, som vurderer behovet med udgangspunkt i nationale standarder. Behovet opgøres i timer om måneden. Med udgangspunkt i det antal timer, som lægen opgør, tildeles den ældre herefter en plejetyngde.

Plejebehov pr. måned	Plejetyngde	Plejepenge i Euro	Udbetaling i kr.
Mere end 50 t.	1	154	1155
Mere end 75 t.	2	284	2130
Mere end 120 t.	3	442	3315
Mere end 160 t.	4	664	4980
Mere end 180 t.	5	902	6765
Mere end 180 t. og jævnligt brug for hjælp også om natten, mv.	6	1242	9315
Mere end 180 t. og funktionsnedsættelse i de 4 ekstremiteter, mv.	7	1655	12412

(Service & Pflege-Brochüren, Pflegegeld, Sociales Kanten, s.7)

Den ældre får udbetalt plejepenge hver måned ud fra plejetyngde, jf. ovenstående tabel.

Meningen er så, at den ældre selv kan beslutte, hvordan hjælpen skal leveres. For pengene kan man ansætte en privat organisation til at komme og varetage de fornødne opgaver, eller man kan tage på dagcenter 1 eller flere dage om ugen. På dagcentret er der som nævnt mulighed for at få et bad, og man får dagens måltider serveret.

Har man en plejetyngde på 1-4 kan man flytte til en familiepleje. Familier, hvis bolig er egnet, kan godkendes til at varetage denne opgave i forhold til et mindre antal ældre eller handicappede.

Har man en plejetyngde på 5-7 vil der ofte være behov for en plejebolig. Og så må man flytte igen.

Man betaler således selv en væsentlig andel af de ydelser, man efterspørger. Når der er tale om dyrere foranstaltninger som f.eks. et dagcenter, betaler delstaten dog ca. 50 % af udgiften, og for plejehjem må delstatens betaling også udgøre mindst halvdelen.

Hvis man flytter på plejehjem inddrages pension og plejepenge, og der udbetales et mindre beløb i lommepenge til den ældre, ligesom man gjorde herhjemme frem til 1995.

Tilbuddene på ældreområdet er stort set alle varetaget af private eller velgørende organisationer. Dagcentre, familiepleje og plejehjem skal godkendes af myndighederne. Godkendelsen baserede sig i høj grad på, om der er de rigtige faglige kompetencer tilstede. For at få tilladelse til at drive et plejehjem krævedes således bl.a. en bestemt andel af sygeplejersker.

Dette system betyder, at der ikke synes at være problemer med ventelister, tvært i mod kunne det se ud som om, at der var en vis overkapacitet, og dermed en vis konkurrence om de ældre. Dette kan være med til at sikre kvaliteten.

Samtidig er der ingen tvivl om at leverandørerne af tilbud på ældreområdet skal kæmpe for deres tilbud og ideer. Der er konkurrence på området – og en mindre virksomheder får ikke uden videre lov at starte op, både offentlige myndigheder og store leverandører kan stille sig i vejen. Og i sidste ende skal tilbuddene vælges af de ældre eller deres pårørende, uden brugere eller med en forkert styring af økonomien må tilbuddet lukke.

Sammenfatning

Det har været lærerigt og interessant for os at få mulighed for at møde 2 østrigske kollegaer både her i Danmark og i Østrig. Det har givet os mulighed for at få et ret indgående kendskab til det østrigske social- og sundhedssystem, og på den måde også et nyt perspektiv på det danske system.

Til slut vil vi nævne enkelte konkrete ideer vi har taget med os hjem – og som vi forestiller os kan få betydning i forhold til vores arbejde i Gladsaxe Kommune. Ingen af ideerne kan bruges direkte i Gladsaxe, men de kan inspirere til at tænke lidt anderledes.

Det private initiativ – og konkurrencen om borgerne – betyder, at der kan udvikles anderledes, flotte og sjove tilbud – i en fart. Der fokuseres ikke kun på pleje, behandling og ernæring, men også på at det skal være sjovt/rart at komme på f.eks. et dagcenter.

Frivillig indsats er også efterspurgt i Østrig, her vil man meget gerne inddrage de unge i arbejdet på ældreområdet. I Klagenfurt havde man fundet på at belønne de unge med "en chips" pr. time på eksempelvis et dagcenter. De unge kunne bruge "chips'en" hos lokale handlende, kørelærere biografer m.fl. Disse kunne så indløse

"chips'en" hos kommunen. Vi så faktisk unge som læste højt, gik tur eller lignende på et af de dagcentre vi besøgte. Så denne ide virkede.

Tak til kommune og Byråd for denne fantastiske mulighed for personaleudveksling.

Lise Lotte og Anne